

NÉPLAP

Megsemmisítik a szabálytalan ipartestületi választást

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

IV. ÉVFOLYAM. 81. SZÁM.

VILAG PROLETARJAI EGYESÜLJETEK!

1947. ÁPRILIS 10. CSÜTÖRTÖK

Munkát, kenyeret követelnek a debreceni munkanélküliek

Egymillió forintot Debrecennek a lakáshelyreállítási pénzakcióból — Az állam indítsa meg a debreceni középületek munkálatait — Rendkívül minisztertanács elé kerül a debreceni helyzet

Szerda délután rongyos emberek többzres tömege lepte el a volt debreceni Uri Kaszinó, ma a MEMOSz székházának nagytermeit. A munkanélküli asszonyok, lányok, férfiak eljöttek, hogy hátrózzanak sorsuk felett a szakszervezet által rendezett nagygyűlésen.

ismét munkahelyüket, mert akár milyen módon is, de biztosítani fogják az anyagi fedezetet. — (Óriási taps és helyeslés.) A munkacsoport szükségességét hangoztatta a továbbiakban és kijelentette: nem elég, hogy a 600 munkanélküli megosztásának követelik a dolgozókat és a szakszervezet egyaránt.

az építésügyi minisztérium által kiadott tetőhelyreállítási rendelet akként módosították, hogy a bérházas tulajdonosai köteleztesse- nek bírság terhe mellett a tetőzetek helyreállítására, minden olyan esetben, amikor a helyreállítás költsége a 6 havi bruttó bevételt nem haladja meg.

erejükkel helyreállították. 7. Mindaddig, amíg a fenti 6 pontban követelt munkák meg nem indulnak, követeli a nagygyűlés az építésügyi minisztériumtól, hogy a közmunkákat oly keretben folytassa, hogy azon leg- alább 1000 munkanélküli nyerjen alkalmazást naponta az állatvá- sárterek egyengetésénél és a Kis- hegyesi-úttal a Pozsonyi-úttal ösz- szekelő földmunkánál.

Állami segítség, magánépítkezés, vagyondézsmá

Ezután a hallgatóság nagy tap- sa közepette Sándor László, az MKP szónoka emelkedett szó- lásra. Sándor László ismertette a Kommunista Párt eddigi harcát a munkanélküliség leküzdése ér- dekében és a kivetelt utat kon- krét formában megjelölte.

építkezés megindulását, harmad- szor pedig az úguzdagok, a nép vámszedőinek megadóztatásával kell fedezetet biztosítani a mun- kalehetőségek teremtéséhez. Han- goztatta, hogy a közel feléves po- litikai válság, a fasiszta összees- küvés okozta a mostani súlyos gazdasági helyzetet.

Mégis megkezdődik a próbalakosságcsere

A szlovák-magyar lakosságcsere vagyoni kérdésében hír sze- rint megegyezés jött létre s ennek eredményeként Szlovákia és Ma- gyarország között próbalakosságcsere kezdődik.

Rendkívüli minisztertanács

Bejelentette ezután, hogy fél- órával a gyűlés megkezdése előtt telefonértesítést kapott a párt- központtól a Baloldali Blokk há- rom debreceni képviselőjének bu- dapesti útján végzett eredményé- ről.

és támogassa a szakszervezeteket, mert ez az egyetlen út a demokrácia gazdasági és politikai meg- erősödéséhez. Kovács János (SZDP) a szak- szervezetek mai erejét szembeál- lította a múlttal és hangoztatta, hogy a megoldás a dolgozók öntu- datos és határozott fellépésétől függ.

Görögországban nincs szabadság

A „Newyork Times“ feltűnéstkelő beszámolója

Az amerikai rádió behatárolja is- merletit azt a cikksorozatát, amely a „Newyork Times“ hasábjain je- lent meg athéni tudósítója tollá- ból. A cikkek feltűnést keltező meg- állapításokat közöltek a Görög- országban uralkodó viszonyokról.

nek függesztve. Ezt abból lehet megállapítani, hogy a jelenlegi kormány sokszáz politikai ellenfelet közigazgatási úton, minden bírói eljárás mellő- zésével az Égei-tenger szigeteire deportálták. Senkinek nyilváníthat szabadon a hatalommal ellenkező véleményt anélkül, hogy ki ne tenné magát a szabadságát veszé- lyeztető közigazgatási eljárásnak.

A határozati javaslat

A Szabad Szakszervezetek deb- receni munkanélküli nagygyűlé- sén résztvett munkanélküliek a következő határozati javaslatot terjesztik a miniszterelnökségre, az építésügyi minisztériumhoz, a Gazdasági Főtanácshoz, valamint a Szakszervezeti Tanácshoz:

gyulás után azonnal indítsák meg. 4. Kéri a nagygyűlés a Gazda- sági Főtanácsot, hogy a debreceni pénzügyi akció részére a lakáshely- reállítási pénzakcióból, amely a magántőkének az újjáépítésbe való bekapcsolását szolgálja, egy- millió forintot Debrecen részére bocsásson rendelkezésre.

Johnson „hajmeresztőnek“ mondja Truman balkáni politikáját

— Az az este, én kísérlet — mondotta kedden este Johnson demokráta szenátor rádión közv- tülét beszédében —, hogy mi tart- suk fenn a rendet az egész vilá- gon, az amerikai népek évente 10-15 milliárd dollárjába fog ke- rülni.

Az amerikai rádió jelenti, hogy a szenátus kedden megkezdte Tru- man elnök segélyprogramjának tárgyalását.

Igy segít Amerika?

Mint a moszkvai rádió Washing- tonból jelenti, Törökország amerikai tan- kokat és más fegyvereket kap a köl- osönnyújtás keretében százmillió dol- lár értékben.

A hároméves tervek egyeztetése

A koalíciós pártok gazdasági szak- értői pénteken vagy szombaton ösz- sülnek, hogy megkezdjék a pártok há- roméves gazdasági terveinek ösz- segyeztetését.

Rákosi és Szakasits szombaton rádióbeszédet mondanak

Rákosi Mátyas és Szakasits Ar- pád h. miniszterelnökök szomba- ton, 12-én este 10-20 órákor rádió- beszédet tartanak a munkás- egység-frontról.

Ma tárgyalja a nemzetgyűlés a szövetségi törvényjavaslatot

A nemzetgyűlés rövid hűsvégi vakáció után szerdán ismét ösz- sül. Szerdán folytatják a felhatal- mazási törvényjavaslat vitáját. Ezután Rónai Sándor Kereske- delmi és szövetkezetügyi minisz- ter a Ház elé terjesztette a szö- vetkezési törvényjavaslatot újból tárgyalás céljából. Kéri a javaslat tárgyalására a sürgősség kimon- dását. A nemzetgyűlés a sürgőssé- get 96 szavazattal 39 ellenében ki- mondta.

A nemzetgyűlés ezután elfogadta az elnök napirendi javaslatát, amelynek értelmében csütörtökön délelőtt 10 órákor a szövetségi törvényjavaslat tárgyalása kerül sorra.

A VÉDŐK BESZELTEK AZ ÖSSZEESKÜVŐK TEGNAPI TÁRGYALÁSÁN

Az összeesküvők bűnperének szerdai tárgyalásán a védőbeszédet hangzottak el. A tárgyalást ma délelőtt fél kilenckor folytatják.

Németország határait vitatják a külügyminiszterek

A londoni rádió moszkvai tudósítója jelenti, hogy a külügyminiszterek ér- tekezlete reményteljesebb szakaszba lépett. A külügyminiszterek kedden tárgyalták az egyeztető bizottság je- lentését az ideiglenes német kormány hatásköréről és a szövetségesközi jo- vátételei bizottság jelentését. Bár me- gyezős nem jött létre, elhatározták, hogy szerdán teljesen új tárgypontra térnek át. Megkezdik Németország ha- tárainak megvitatását is.

TÖBB AMERIKAI RÁDIÓÁLLOMÁS IS CSATLAKOZIK A TELEFON-SZTRAJKHOZ

Az amerikai távbeszélő alkalmazot- tak sztrájkjához előreláthatólag csat- lakozik több rádióállomás személye- zete is.

De Gaulle a parancsuraimi rendszer útját egyengeti

A francia szociáldemokratapárt hí- vatalos nyilatkozatban leszögezte, hogy Gaulle politikai szereplésének nyilvánvaló célja, hogy harcot hirdes- sen a demokrácia ellen és parancs- uraimi rendszert állít elvégzése.

MEGSEMMISITIK a szabálytalan ipartestületi választást

A debreceni Ipartestülethez bejutott a legutóbbi ipartestületi választások petíciója. A választásokat a munkáspártok közös meg-egyezése alapján felbontották meg, mégpedig a következő indokokra támaszkodva:

A hivatalos listával szemben benyújtott ellenlista az ipartestületi alapszabályok értelmében szabályellenes volt. Ezen listán olyan egyének szerepelnek, akik régi jobboldali pártokhoz tartoztak a tag-jaik és rendszeresen kompromittált személyek. A listán olyan is szere-pek, aki csupán tűzfegyverkeres-kező és nem kőiparos. Végül a felbontás megemléke, hogy a vá- lasztási helyiségben heberonált egyének a környékén nyugodt le- folyását megzavarták.

A fenti indokokkal elítélés- zott felbontást az elsőfokú ipar- hatóságnak juttatták el, ahol azt

máris behatárolt átanulmányozták. Kérdésünkre azt a felvilágosítást adták, hogy minden valószínűség szerint megsemmisítik a március 26-i választásokat. Nem csupán a beadványban foglalt súlyos ada- tok alapján, hanem egyéb, eddig tekintetbe nem vett szabálytalanságok miatt is, melyeket úgy az ipartestület ügyészenek, mint a többi hatósági kiküldöttnek figye- lembe kellett volna venni. Egy- előre be kell várnunk az ipartestület vezetőjének véleményét és ez- után fogják a döntést meghozni, bár ezen már az ipartestület vé- leménye nem sokat változtathat. Ebben az esetben tehát záros ha- táridőn belül új választást kell kiírni, amit kellő időben kell az igazgatószabályzat tudomására hozni.

A petícióra vonatkozólag meg-

kérdeztük még dr. Kőrösi Lajos iparkamarai titkárt, aki mint iparhatósági biztos vett részt a választáson. Azt a választ adta, hogy maga is értesült a petícióról, ez azonban már az elsőfokú ipar- hatóság, felbontás esetén pedig a polgármester hatáskörébe tartozik. Az iparkamarának ebbe beleszó- lása nincs.

A haladó szellemű iparosok, akik az ellenista felállítását is a leg- súlyosabban elítélik, örömmel vesznek tudomást arról, hogy a munkáspárti iparosok nem törőd- nek bele egy szélsőjobboldali ve- zetésbe, amely ugyancsak kátyuba vezetné őket, mint tette 1944-ben.

A benyújtott felbontás tehát a pártoktól iparosok helyettesé- vel is találkozik, akik minden bi- zonytal továbbra is támogatni fogják a munkáspárti iparosok kezdeményezését.

Nagy lelkesedéssel üdvözlük az üzemekben és kerületekben a „Néplap”-agitációt

A „Néplap”-agitáció — amely tudvalevőleg kedden kezdődött el — egyre nagyobb méreteket kezd ölteni. Az MKP kerületi és üzemi pártvezetéseiben szerte a városban a kommunista sajtó je- lentőségét, feladatait, szerepét méltatják s akármerre megy az ember, mindenütt az a lelkes han- gulat és kép fogadja, amely leg- biztosabb záloga a jó agitációs munkának, a sikernek.

Különösen az üzemekben fo- gadják az öntudatos, szervezett munkások lelkes örömmel a „Néplap”-agitáció megindításáról szóló bejelentést. A pártnapi elő- adók ezen a héten minden városi pártvezetetésben a tőkés és mun- kássajtó közötti különbségekről beszélnek. Leplezetlenül fedik fel

a kapitalista érdekeket szolgáló lapok sok munkás előtt eddig ismeretlen kulisszatitkait s meg- győző formában, konkrét adatok- kal mutatnak rá arra a nagy harcra, amelyet a „Néplap” im- már két és fél éve vív a legna- gyobb következetességgel a dol- gozó osztályok érdekeitért.

A pártnapokon az előadások után mindenütt felszólaltak a dolgozók s vallották sajtójuknak, a debreceni dolgozók harcos lap- ját, a „Néplap”-ot.

Teljes lendülettel folyik az üze- mekben az agitáció s minden üzem kommunista sajtó-lelték- kel kivesszik a részüket az előtze- tőgyűjtésből, hogy a saját üzeme nyerje el az első díjat: a vörös selyemzászlót.

Péntek délig juttassa el szerkesztőségünkbe kérdését, vasárnap válaszolunk

Statárium elé kerül a bősörményi gyilkos

Tegnap számunkban megírtuk már, hogy Hajdúböszörményben szovállás, majd veszekedés támadt Katona Imre és Szabó György kö- zött. A veszekedés hevében Szabó kést rántott és Jeszúrta Katonát, aki azonnal meghalt. Szabó György

a hajdúböszörményi rendőrség őrizetében van. Tegnap dr. Illyés Gábor vizsgálóbíró és dr. Tara- jossy Béla államügyész kiszálltak Bősörménybe, hogy a nyomozást folytassák. Szabó György statá- riális bíróság előtt felel tetteért.

Újabb feljelentés futott be Béres József ellen

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az uszorbíróház háromévi fegyházra ítélt Béres Józsefet, a kabai malom bérletjéért a közélet- érdekait sértő hüncselekmények miatt.

Most újabb feljelentés érkezett Béres ellen. Bagi malomtulajdonos részéről, Béres meggyezett a ma-

lomtulajdonossal, hogy 150 mázsa árpát vesz át tőle, később azon- ban az üzletet nem kötötték meg. Béres ennek ellenére is jelentette az árpát az MSZK-nak, mely ar- árpa árát ki is fizette neki.

Az újabb feljelentés nyomán újabb eljárás indult a széthúzó malombérlet ellen.

Exhumálták az egyéki gyilkos csendőr áldozatát

Ismeretes, hogy Szabó Lajos vámos- pércsi volt csendőrtörzsmestert a népbíróház annak idején halálra íté- lte, mert Egykem 1944-ben agyonlőtte Konez Károly hezsupályi gazdát, aki meg akart szökni a nyugat felé szállítás elől. A NOT azonban megvál- tottatta az ítéletet és rendes bíróság elé tette át az ügyet. A vizsgálóbíró előtt Szabó azzal védkezett, hogy má-

sok is lőttek a menekülő Konez Ká- roly után.

Dr. Szarukán József vizsgálóbíró a törvényszéki orvosokkal kiszállt a helyszínre s exhumálták a szerencse- len véget ért Konez Károly holtse- mít. A boncolás megállapította, hogy Konez Károlyt egyetlen lövés érte, ha- tulról a nyakán s ez a lövés azonnali halált okozott.

A mindent Budapestre központosító politika a munkakialmáknál is sérelmes a vidékre

Szabó Kálmán polgármester a szerdai városi tanácsülésen is- meretlő a keddi eseményeket. Felhárdta a helyzet komolyságát; a veszély egyáltalán nem múlt el, a munkanélküliség jogos elke- seredése csak pillanatnyilag lett elhárítva azzal, hogy munkahelyeket erre a névre el- foglalhattak.

Felkérte Kalandra Lóránd mű- szaki tanácsost, hogy dolgozzon ki tervezetet, amellyel érvényt lehet szerezni a kötelező tetőhelyreál- lítási munkálatoknak.

Ary Lajos számvetései főtaná- csos bejelentette, hogy az állam a városok az adóbevételekből származó részesedése szállította és ez is válságos helyzetet idéz elő.

Kalandra Lóránd ismertette a tetőhelyreálítási kötelezettségről szóló rendeletet. Hangsúlyozta, hogy a tehető háztulajdonos kö- telezhető a helyreálítási munká- latok elvégzésére. Ezen túlmenően szükségesnek tartja a tehető- ség megadóztatását, mert a munkanélküliség veszedelmes méreteket üt.

egyetlen megoldás a közzim- kaváltság e célra való fordí- tása

és bár azt fel kellene küldeni a minisztériumhoz, jelenleg csak így lehet megmeníteni a helyzetet.

Ménes János polgármesterhelye- tes hibáztatja a kormányzat centralizációs politikáját, amely igen sérelmes a vidékre nézve. A befolyó 9 millió közmunkavál- tságból 7 milliót fordítanak Buda- pestre. Felkérte a debreceni sajtót, hogy

hangsúlyozza a kormányzat felé a decentralizáció szüksé- gességét

Közölte, hogy a Kommunista Párt hajdúmegyei bizottsága még kedden telefonon érintkezésbe lé- pett Rákosi Máttyás titkárságával és elkészítette az építészeti mi- nisztériumban a debreceni rep- szelők szerdai tárgyalását. Ménes János szövegezte még a házhoz- osztás körüli késedelemet és sürgős intézkedést javasolt ezen a téren.

Ma: Munkásekadémia

A Munkásekadémia magyar törté- nelmi előadássorozatában ma, csütö- rökön Radó István főszervező tarú előadást „Az 1918—19-es forradal- mak” címen. Április 11-én, pénteken Fáy Árpád emléketesítő igazgató a közgazdasági tanfolyamon „Állam- háztartás és pénzügyek” című előadá- sát tartja meg. A munkáshatóságok s tanfolyamon kivétel nélkül vegyen részt.

Fogház bűzadrágításért

P. Nagy Jánosné hajdúböszörményi asszony és Altmann Antal hajdúböször- ményi terménykereskedő ádrágításal vádolva kerütek az uszorbíróház elé. A vád szerint a P. Nagyé tulaj- donát képező 2 mázsa búzát mázsán- ként 140 forintért adták el a bősör- ményi piacon. Az uszorbíróház P. Nagy Jánosné mint tettest 2 hónapi, Altmann Antalt pedig mint bűnségei büntetését egyhónapi fogházra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Hivatali sikkasztásért nyolchónapi börtön

Gargya Mihály komádi lakos, volt rendőr szolgálati ideje alatt egy ízben nyomozás céljaira igénybevevett egy kerékpárt s ké- sőbb nem volt hajlandó tulajdo- nosának visszaadni. Mikor a káro- sult követelte tőle a kerékpárt, azt állította, hogy azt pénzért vá- rálta. A feljelentés nyomán ki- dölt az igazság s a tulajdonos visszakapta kerékpárját. Az állam- ügyészség hivatali sikkasztás cí- nűn emelt vádat Gargya ellen s a törvényszék nyolchónapi börtönrre ítélte.

Az igazoló küldöttség körül

A Független Kiszáda Párt debreceni elnöki tanácsa megkereste a városi ta- nácsot. Elvben ellenzi, hogy a Nemzeti Bizottság igazoló küldöttsége díjakat szed, azonban az albizottság létezésé- nek szükségességét elismeri és a ko- rábban visszahívott két tagot, Bakó- czy Jánost és Péterffy Józsefet a bi- zottságba ismét beköli. Kérte a vá- rosi tanácsot, tegyen előterjesztést a közgyűlésnek, hogy az igazoló küldöt- tőség tagjait, akiket napidíj jár, a vá- ros fizesse.

A polgármester közölte, hogy a vá- rosi tanács ilyen előterjesztést nem tehet, azonban az I. igazoló bizottság anyagi ügyeit felülvizsgálni kívánja.

Végh Dezső elbűcsűzött, Ménes János átvette a helyettes polgármesterséget

Szerdán délelőtt a városi tanács- ülésen megjelent Végh Dezső pol- gármesterhelyettes s ünnepélyesen elbűcsűzött. Kérte a városi tanács tagjait, tartsák meg emlékeztük- ben, mint olyan embert, aki min- denkor a közösség érdekeit szol- gálta.

Ménes János, a márciusi kö- gyűlés által választott új polgár- masterhelyettes ugyancsak szerda délelőtt tette le a fogadalmat a városi tanács előtt és ezzel elfo- galta hivatalát.

Szabó Kálmán polgármester kö- szöntőt fejezte ki Végh Dezsőnek kéteves áldozatkész munkásságáért és hangsúlyozta, hogy Végh De- zső bebizonyította önzetlenül is lehet dolgozni a közeért, mert sze- gény emberként jött hivatalába és mint szegény ember távozik on- nan. Végh Dezső ezután elbűcsű- zött a városi tanács minden tag- jától.

Szabó Kálmán polgármester kö- szöntőt fejezte az új polgármesterhelye- ttest és kifejezte azt a véleményét, hogy Ménes János hivatalában egészen bizonyosan az egész város közönségének érdekében fog dol- gozni.

Ménes János megköszönte a sze- mélye iránt megnyilatkozott bizal- mat és hangsúlyozta, hogy igye- kezni fog arra részolgalni.

A Magyar—Szovjet Művelődési Társaság reprezentatív könyvkiállítása

A Szovjetunióban a kultúra roha- mos emelkedése megkövetelte, hogy az ismeretek minden ágában ériási péc- dányzárban adjanak ki könyveket. Közismert okok miatt ezek a könyvek a legutóbbi időkig nem juthattak el a magyar olvasóközönség elé. A Ma- gyar—Szovjet Művelődési Társaság most ezeknek a könyveknek a legir- valóbbait magyar fordításban fogja bemutatni 12—15-ig bezárólag ren- dezendő könyvkiállításán.

A kiállítás nemesak szovjetírók, ha- nem magyar írók szovjetvonatkozású könyveit is tartalmazni fogja. Debre-

cenben ez lesz az első kiállítás, amely a felszabadulás óta megindult magyar —szovjet kulturális kapcsolatok konkrét eredményeiről hű képet fog nyújtani. A kiállítás anyagát úgy válogatták össze, hogy az irodalom és tudomány minden válfaja megtalálható lesz benne.

A kiállítás négy napig át, szomb- ton, vasárnap, hétfőn és kedden te- kinthető meg a Társaság Vörös Had- sereg-útja 49. sz. alatti helyiségekben. Az egyes könyvek ugyanott nagyon ol- csón, könyvkereskedői forgalmon aluli árban beszerezhetők.

Majdnem halálszekér lett a lakodalmas kocsi

Súlyos szerencsétlenség történt szerda reggel a Mikepércsi-úton. Sárándról igyekezett be Debre- cenbe szekerevel Toroczki Imre és menyasszonya. Az esküvőre tartó fiatalokkal együtt ült a szekéren még más hat utas is.

Az út fele táján a vidáman dal-oló társasággal szembejött egy vadul túlkötő autó. A lovak meg- bókrosodtak, vad vágatába kezdtek, s bár az egyik utas leugrott a szekérről és úgy próbálta meg-

fékezni őket, a szekeret egy nagy fához csapták hozzá s a jármű valószínűleg darabokra hullott szét. A szekéren ülők közül Toroczki koponyatörést, menyasszonya két- tős sipesonttörést, Lakatos István agyrázkódást, Pattantyús Imre pe- dig kulcsonttörést szenvedett.

A négy súlyosan sérülteket beszá- llították a debreceni klinikára, a szerencsétlenség ügyében pedig megindult a vizsgálat.

Eke, borona, vetőgép és kapogép kapható
LANGER és KATZ restorációsüzem
Debrecen, Hatvan-utca 62.

AUTÓ-PORTAL-BÚTOR-ÁBLAK-ÜVEG BERGER
Piac-u. 58. Telefon: 368

FORINTMÉRLEG nyomtatványok
„Szabadság” nyomda
Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.
Szabadság könyvesbolt
Városháza-épület

SHELL gyártmányok
OLAJOK
BENZINEK
FINOM ÁRUK
Kádárnál BÁDOGOS-U. 1.

